

BAJA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda :
PALÁNKA, Báró Gromon-Dezső utca 14 sz.
 Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő :
Csernicsek Imre
 Szerkeszti : Rothschild Zsigmond

Előfizetési ár :
 Egész évre K 6—
 Fel évre K 3—
 Amerikába egész évre K 8—
Nyitlifer sora 30 fillér.

Kormányrendelet készül az árdrágító üzérkedés ellen.

Kormánykörökben már hetek óta behatóan foglalkoznak egyes kézigyártmányok ármaximálásának kérdésével.

Ezzel kapcsolatban azonban rendezni kívánja a kormány az árdrágító üzérkedés kérdését is, melyet jobb szó híján lánczkereskedelemnek (Kettenhandel) lehet mondani. — A lánczkereskedelem nálunk egész új terminus technikus, a mely a mostani háborus konjunktura egyik terméke, vagy jobban mondanók, ha úgy fejeznék ki magunkat, hogy a háborus konjunktura nagyrészen a lánczkereskedelem terméke.

Altalában azt értik ez alatt, ha az egyik üzérkedő a másiknak adja el az árut és az áru üzérkedőtől

üzérkedőhöz és egyik városból a másikba vándorol, a nélkül hogy tulajdonképpen rendeltetési helyére, a fogyasztóhoz kerülne.

Az Ujság értesülése szerint ezt akarja a kormány a készgyártmányok ármaximálásával egyidőben rendezni, olyképpen, hogy a gyáros és a fogyasztó között csak két közvetítő kezét tűr meg és pedig a nagykeresdőt és a detailistát.

Nagykereskedő nagykereskedőnek a jövőben nem adhat el, hanem csakis a detailistának; ugyanugy detailista nem adhat el detailistának vagy nagykereskedőnek, hanem csakis közvetlenül a fogyasztónak.

A részleteket még nem ismerjük ugyan, de már maga a kezdeményezés is nagyjelentőségű, mert a ki figyelemmel kísérte a háborus üzleteket, annak arról kellett meggyőződnie, hogy a drágaságot csaknem

az egész vonalon ez az ugynevezett lánczkereskedelem idézte elő.

Ki nem hallott volna olyan esetekről hogy valamely áru Bécsből Budapestre, innét ismét Bécsbe vándorolt; az egyik üzértől a másikhoz került, míg végre ismét visszajutott az első kézhez, természetesen 50—60 sőt 100% kal is drágábban. Az első kézről azután újra megkezdte ugyanez az áru ugyanezt a vándorlást minden kéz, a melyen az áru keresztülment, hasznot akart és tudott is elérni.

De ily módon is egyre a perczetek növekedtek és odajutottunk, hogy ma már nem egy olyan cikkünk van, mely a háboru alatt 1000%-kal drágult, holott ha ez az áru tisztas kereskedelem forgalmába kerül, a drágulás csak a tényleges viszonyokhoz mérten történt volna.

Gyertyagyártás és a parafin.

Ama iparcikkek között, melyek a háboru folyamán árban a legnagyobb mértékben emelkedtek nem áll utolsó helyen a gyertya.

Az áremelkedésben respektabilis pályát futott meg.

A háboru előtt 100 K se volt métermázsája, ma már a nagyban való vételnél is csak nehezen kapható 700 koronánál alul.

A gyertya áremelkedésének több rendbeli oka van.

Az első az, hogy a petroleum nehéz beszerezhetősége következtében erősen megnövekedett a gyertya kereslet.

Az áremelkedés másik tényezője, hogy bár kezdetben nyersanyag, parafin volt bőven, mégis az a körülmény, hogy a rokoncikkek erősen emelkedtek, emelöleg hatott a gyertya árára is.

Az utóbbi időben bekövetkezett hatalmas áremelkedés a gyertyának a parafin körüli rendezetlen viszonyokra vezethető vissza.

A parafinnak ugyanis a kormányhatalom közömbössége miatt kettős árfoyaama van a piacon.

Van egy határra és van egy konjunktúra ára is.

A kartellen levő parafingyárosok ugyabécsben székelő központi iroda által hozzák csak termékeiket forgalomba, még pedig minden kartelltagra kötelező áron 162 ön

Ez az ár azonban a kartellen kívüli vállalatokra nézve, — kik ugyan nincsenek sokan — nem kötelező.

Ennek folytán a helyzet ma az, hogy utóbbiak 500 koronánál alul se adják a parafint.

A kartell helyesebben a parafint szétosztó központi iroda, mely Bécsben székel, a quóta tekintetében természetesen az osztrák gyárakat részesíti előnyben és a

magyar gyáraknak csak oly keveset ad, hogy azok üzemüket nem tudnák tenntartani, ha nem adnának meg minden árt a kartellen kívüli parafint előállító petroleum gyáraknak.

S minthogy a kartellen kívüli parafin árat az utóbbi időben erősen felhajtották, természetesen emelkedett a gyertya ára is.

Mi volna a legsürgősebb teendő a gyertyaárak további emelkedésének megállítására.

A legsürgősebb teendő a parafinárak egységes szabályozása lenne.

Kötelezni kellene az összes hazai petroleumgyárakat, hogy az üzemükben melléktermékként adódó parafint egy létesítendő magyar központi szervezetnek jellentsék be a gyertyagyárosok között leendő igazságos szétosztás végett.

Ebben az esetben nem volna kétféle ár a forgalomban, annál kevésbbé, mivel az ilyen módon centralizált parafint egységesen lehetne 162 koronánál, vagyis olyan

Minden jó hazafi jegyezzen
hadikölcsönt!

HIREK.

Gyászistentiszteletek. I. Ferencz József apostoli királyunk lelkiüdvéért az énnapi és gyászmeze a palánkai felekezeti templomokban csütörtökön délelőtt tartatott meg, melyen a hatóságok, köztintezetek, iskolák stb. tes tüleltig vettek részt.

Eljegyzések. Juhász Márton úr Végyvárról eljegyezte Rianka Emma kisasszonyt, Rianka mozdonyvezető kedves és szeretetemű lányát. — Örömmel értésülünk, hogy Salamon Adolf úr főhadnagy Steierlakerl (Krassómege) eljegyezte Kreutz Margit kisasszonyt, Palánka egyik legszebb lányát. — Szívvel gratulálunk és sok szerencsét kívánunk mind a két párnak.

A közös hadügyminiszterium 5058. H. K. számú rendeletével kimondta, hogy az ötödik hadikölcsön kötvényei katonák házasságkötésénél biztositatul elfogadandók. Katonai házassági biztositékoknak e kölcsönnel való eszközzésére és már meglevő házassági kauciónak az ötödik hadikölcsön kötvényeire való kicserélésére nézve az 1916. évi május 3-án kiadott 1452. H. K. számú, a negyedik hadikölcsönre vonatkozólag kiadott határozat irányadó.

áron adni, melyen még mindig igen tisztességesen keres a petroleum ipar. (Lásd a petroleumgyárak mérlegeit.)

Ha az összes magyar petroleumgyárakat kényszeríteni fogják, hogy parafinjukat egy központnak szolgáltatassák át, s ha meg fog szűnni az a mai tarthatatlan állapot, hogy a magyar gyárak parafinját túlnyomó részben osztrák gyárak dolgozzák fel, s ha végül minden gyárnak a parafinját egy áron fog árusítani, akkor mi akadályja se lehet annak, hogy országosan és egységesen szabályozzák a gyertya árát is, a mainál természetesen sokkal alacsonyabb mértékben.

Fajallatok minden nemét kiváló minőségben szállít, főként kitűnő svájci kecskéket napi 2—5 liter tej képességeket. Faj és fajkeresztelési malacokat, nyulakat, továbbá baromfit, galambokat, mcheket. Fajbék specialitásaink embervédő és patkány, eger, görény irtó kutyák, ezenkívül fajmacskák. — Erdőes, tanulságos árjegyzéket 20 fillér bélyeg ellenében küld, vételeket, cseréket eszközöl. *AURORA* fajallattelep Rákosszentimihály.

Dugók

Uj és használt mindenféle dugókat legmagasabb áron vásárolunk. Ajánlatok mennyiség és az ár megjelölésével

Emil Mayer & Co.
Karlsbad-Bahnhof

árcimre német nyelven kéretnek.

(Zárt levelek Németországba.) A Németországba szülő levelezéseket (közönséges és ajánlott leveleket, valamint értékleveleket) eszentul leragasztva is lehet postára adni. Olyan területeken azonban, amelyek hadműveleti okokból a levelezéseknek nyitva való feladását általában véve elrendelték (pl. ez idő szerint Horvát-Szlavonország, Fiume, egész Erdély, Krassó-Szörény, Temes, Torontál, Arad és Bihar vármegyék, azonkívül Máramaros vármegye dékeleti része), a Németországba szülő levelek is nyitva adandók fel. A főbb szövetséges és semleges államba szülő leveleket és értékleveleket továbbra is nyitva két postára adni.

Öt és félmillió háborus jóteknység célokra. Magyar szágon még nem voltak olyan eredményes gyűjtési akciók, mint azok, amelyek Az Est indított a háborus emberbaráti célokra. Az Est első ilyen gyűjtési akciója a háboruban megvakult hőseink ellátásának céljára már az első hetekben százezreket eredményezett. A nagyközönség adakozó kedve még most se lankadt, úgy, hogy eddig 1,200,000 koronát meghaladó összeg gyűlt erre a célra. A kárpát csatákban feladott magyar falvak építésére indított gyűjtést is közel 1,200,000 koronával zárta le Az Est.

A mikor pedig a román árulás erdélyi testvéreinket hontalanná tette, az első héten naponta több százezer korona adomány folyt be és a jószívű áragata még most is ontja a pénzt úgy, hogy ez a gyűjtés az 1 és háromnegyed millió koronát már meghaladta. Az Est nagy publicitásának és népszerűségének a megnyilvánulásai ezek a nagyszabású gyűjtések. A fennemlített összegeken kívül a hadiövezegyeknek, árváknak, rokkantaknak és a háború más csapása által közvetlen vagy közvetve sújtottaknak is befolyt 1 és fél millió koronán felüli összeg, úgy, hogy Az Est eddigi gyűjtései meghaladják az 5 és fél millió koronát. És ha megemlítjük, hogy az 5 és fél millió nem nagy adományokból, hanem nagyrészt a harciéren küzdő hősök és a szerény jövedelmű milliók filléreiből: gyűlt össze, képet adunk arról, hogy Az Est és Magyarországon palotákban és konyhókban egyaránt olvassák és szeretik.

Első és másodrendű nők. Korántsem vigjáték témát dolgozott fel e cím alatt »A Nő« feminista, folyóiratban dr. Szilágyi Géza, az ismert nevű publicista. A népesedés problémája komoly kérdését tárgyalja ebben nagy emberismeretét jellemző tárgyilagossággal. A lap részletes tudósítást hoz Budapesti törvényhatósági bizottságának történelmi jelentőségű közgyűléséről, amelyen a nők községi választójogát nagy szótöbbséggel megszavazták. Cikket irt a lapban: Dénes Zsófia, aki szintén a nők községi választójogának jogosultságát fejtegeti. Agoston Péterné a nő gazdasági munkájáról, mint önálló kenyérkeresőtől irt nemcsak a nőket, hanem a szakköröket is méltán érdekelte nagyszabású tanulmányt. Pikler-Freund Edit dr. harciéri (epizódoknak) a nőkre kiható eszéivel foglalkozik. Számos kisebb aktuális eseménnyel kapcsolatos cikk, szemléSORZAT egészíti ki »A Nő« novemberi számát.

A lap előfizetési ára egész évre 5 — korona, félévre 2 50 korona. — Mutatvány-számot küld a lap kiadóhivatala. Budapest V. Mária Valéria utca 12.

Ház magtárral

együtt a Szt. István utca 144. sz. alatt elköltözés miatt eladó. Bővebbet ugyanott.

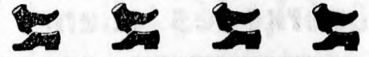
Cipők és csizmák a legjobb anyagból!

Férfi csizmák 100, 150, 180 koronáig. Férfi bagaria vadász bakancs dupla talp 80 korona. Finomabb kivitelben bevarott nyelvvel 95 kor. Férfi box vagy sevrő cugos cipő 50 és 55 kor. fűzős 55 kor. Női sevrő vagy box cugos alacsony sarokkal 46 korona. Női sevrő vagy box cugos cipők a legújabb divat szerint 80 és 90 kor. Gyermekcipők 18—22-ig 8 és 15 kor. Gyermekcipők 23—26-ig 22 kor. Gyermekcipők 27—30-ig 25 kor. Gyermekcipők 31—35-ig 30 kor. Sárccipők, férfii 14, női 12, gyermek 6 koronától 10 koronáig.

Árjegyzékkel a háboru tartama alatt nem szolgálhatok.

Cseh Ferenc cipészmeister
Budapest, VIII József körút 83 szám

Keresztény cég.

Megszöktek a rajkók. A debreceni ügyészséghez bekiérték egy cigánykaravánt. A csendőrség fogta el a népes társaságot, mert rengeteg lopást, betörést követelt el Hajdú- és Szabolcs vármegyében. A cigányok nagyját annak rendje és módja szerint lecukták. Igen ám, de voltak próbaságok is, még pedig szép számmal. Huszonnégy rajkója volt a cigánykaravánnak, egyik füstösebb és szurkosabb a másiknál. Alig tudták megállapítani, kinek melyik az anyja, az apjuk felől pedig pláne nagyobb volt a bizonytalanság. Keresztlevelet ugyan egyiknél sem találtak. A cigányok nem barátjai a ceremóniáknak. A huszonnégy lütfős ivadék természetesen nem került a fogházba, hanem a rendőrség elhelyezte őket a debreceni állami gyermekmenyhelyen. A cigánygyerekeknek se hogysen tették ezt. Mindjárt a bevonulásnál éktelenül tiltakoztak a mosdatás és egyéb köztisztasági műveletek ellen. Hangoztatták, hogy ezt ők ki nem állják. És így is történt. Egy hét alatt minden felügyelet mellett is tizenöt cigánygyerek szökött meg a menhelyről. Ezt jelentették a rendőrségnek, amelynek sok gondot és dolgot adnak a cigányok. Ezek pedig csak csemeték, még meg sem nőttek.

Decemberben megváltoznak a gabonaárak. A végére hajló esztendő utolsó hónapja a gabonaforgalom szempontjából különös fontosságot nyer azért, hogy e hó 15-én jelentősen csökkenés áll be a buza és rozs legmagasabb árában. Az ez évi július hó 14-én kelt 2350—1916. M. sz. rendelet ugyanis a buzáért és rozsert követelhető legmagasabb árakat egyrészt július hó 16-tól december hó 15-ig terjedő időre, másrészt a december hó 15-ike után következő időre állapította meg és pedig ak-

ként, hogy a december 15-ike után érvényes árak a buzánál négy, a rozsnál három koronával csökkennek az egész országban 100 kgr.-ként. Budapest székesfőváros területén e szerint december 16-án a buza ára 42-ről 38 koronára, a rozs és kétszemes ára 34-ről 31 koronára száll alá. A rekvirálás eddigi eredménye alapján feltehető, hogy a gazdák és termelők birtokában vannak még oly gabonakészleteknek, a melyeket akár szándékosan, akár pedig mulasztásból mindeddig nem jelentettek be és a melyet a rekviráló hatóságok nem nyomoztak ki. Nagyon ajánljuk most ezeknek a készlet-tulajdonosoknak, hogy haladéknélküli tájrák fel és jelentsék be készleteiket a közigazgatási hatóságoknak, különös tekintettel arra, hogy a legközelebbi időben katonai karhatalom igénybevételével újabb és rendkívül szigorú rekvirálást tesznek folyamatba, a mely a készleteiket eltitkoló, vagy elrejtő gazdákat minden tekintetben igen súlyosan fogja érinteni. Azok a gazdák és termelők, a kik készleteiket december 15-ig bejelentik, a mai legmagasabb árnál ugyan 100 kgr. ként öt koronával kevesebbet kapnak, december 15-ike után azonban az átvételi ár további négy, illetve három koronával csökken, de minden perczen ki vannak téve annak, hogy a készletnek nyomára jönnek, a mi az áru elkobzását és nehéz büntetést van maga után.

„Vasárnapi Ujság» november 26-iki száma teljes egészében I. Ferencz Józseffel foglalkozik, valóságos galériáját adja a reá vonatkozó képeknek, a szó szoros értelmében benne van az elhunyt király egész életrajza arcképekben élete nevezetesebb mozzanatainak képeiben. A ritka szép kép-gyűjtemény, túlnyomó részben egykorú művészi festmény és rajz, pompás kiegészítője mind annak, a mit az olvasó a mostani gyásznapokban Ferencz József királyról hallott és olvasott. A képeken kívül nagy lendülettel írt nekrológ, kitünő publicistánk, Halász Imre és tudós történetírónk Marczali Henrik tanulmányai, magvas életrajzi cikk egészíti ki az elhunyt király képét. A „Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyed évre öt korona, a „Világkrónika» val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság» kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap», legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félve 2 korona 40 fillér.

Patkány!

egér nagy csapás, csapda, méreg mit sem érnek,

irtófelek
biztosak, áldassék AURORA érte, hogy e csapásnak vége van.
Tanulságos érdekes árjegyzéket 20 fillér bélyeg ellenében küld

„Auróra» fajállatlepel
Rákosszentmihály.

gyógyeszeren bávált a baroteron kúdoknál és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-fele

Horgony-Liniment. capsici compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Üvege K-80, 140, 2-

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany ovszónálhoz» címzett Dr. Richter-fele gyógyszerárban, Prága I, Elisabethstr. 5.
Napenkénti szétküldés.

teljes becses és kifogástalan minőségű

NAGYENYED-en Gyümölcsfaanyagokat
Alsóféhérim Gyümölcs és Sétányfákat
Sima gyökerekes és oltott SZŐLŐVESSZŐKET.
Árjegyzéket ingyen KÖLDENET

FISCHER és TÁRSAI
faiskolák és szőlőültvénytelepek
felföldönosztók, 4800 BUDAPEST, V. ORSZÁG

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal

PAPRIKA ajánlat!

Kötelezettség nélkül ajánlok kilogrammonként:

Édes paprikát	22 koronáért
Félede	20
Gulyás	19
Király	18

Posta csomag utánvétellel — portó és csomagolásért 2 koronát számítok csomagonként.

Deutsch A. Szeged
Jókai-utca 7.

Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság menetrendje

Közlekedik naponta péntek kivételével

Lefelé:

ind. 4:00 reg. Vukovár, vasut érk. 6:50 este

> 4:10	> Vukovár, város	> 6:35
> 4:50	> Bácsujlak	> 5:35 délu
> 5:05	> Opatovác	> 5:10
> 5:30	> Dunabökény	> 4:30
> 5:55	> Sarengrád	> 3:55
> 6:25	> Illok	> 3:20
> 6:30	> Palánka	> 3:15
> 7:20	> Susek Koruska	> 1:55
> 7:30	> Bánostor	> 1:40
> 7:45	> Cserevic	> 1:25
> 8:00	> Ófatak	> 1:10
> 8:10	> Beocsin	> 1:00
> 8:45	> Ujvidék	> 12:10

Ladik-állomás

Készlet 20.000 db.

GYÖNYÖRÜ

ROZSA

MAGAS TÖRZSEKET LEGUTÁNYOSABBAN SZÁLLITANAK

FISCHER és TÁRSAI
faiskolák és szőlőültvénytelepek
NAGYENYED.

Tejhiány nincs

ha sweiczi fajkecskét tart, melynek teje minden idegen szag és íztlő mentes, mandula édes. Kecsketarász mibe sem kerül, a legkisebb helyen is elfér. Érdekes tanulságos árjegyzéket 20 fillér bélyeg ellenében küld „AURORA» iajállatlepel Rákosszentmihály.

Sirolin
„Roche”

orvosilag ajánlv a légzőszervek mindennemű megbetegedése ellen.

tüdőbetegségek,
gégehurut,
szamánhurut,
gyermekek görvélykórja ellen.

Kapható minden gyógyszerárban
Egy üvege 20 k. áron

TOJÁS!

Télen, ha steier tyukokat tart, ezek a legedzettebb, legjobb hus- és tojástermelők, igénytelen nagy testűek darabja 10—15, óriási ludak 25, óriási mexikói fehér pulykák 25 korona (levágásra is megéri)

„Auróra”
fajállatlepel
Rákosszentmihály.

Harisnyákat

tartós és csinos kivitelben

készítenek a vakok!

Harisnyák kaphatók:

VII. kerület, Hermina-ut 7. sz.

IV. kerület, Kaplony utca 3.

Vidéki megrendelések pontosan megküldetnek.

Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve kapható.

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen védve.

Reitter Oszkár

nagybecskerei ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„PATKANIN“

patkányíró-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és fölülmúl minden más irtószert. 1 doboz ára 2 K mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. — Minden adaghoz használati utasítás van mellékelve. A biztos eredményért jótállás. Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a

PATKANIN gyár vezetősége Nagybecskereken.

Kefeárunk

tízszta anyagból, tartósan fészítettnek a vakok foglalkoztatójában. Gazdaságok, gyárak, zövekezetek és kereskedők már egy próbamegrendelésből, melyek

Bpest, VII., Hermina-ut 7. alá szeretnek, meggyőződhetnek arról, hogy a kefék és seprők tartósságuk mellett rendkívül olcsók és viszonteladásra nagyon alkalmasak.

Ajánlok kötelezettség nélkül:

Vöröshagymát	4 K 92.—
Foghagymát	4 K 470.—
Hosszúkás (makói) dughagymát	4 K 800.—
Petrezselyemgyökeret	4 K 55.—
Sárgarépát	4 K 45.—
édes nemes tormát	4 K 100.—
Cellert	4 K 70.—

mind 100 kg.-ként, szákkal brutto netto helyett ab vasút-Makó, fele összeg előlegül küldendő hátralék utóvételre leand.

dei termésh makói fajta hrgymamag 4 K 30.— per 1 kg.

idei termésh petrezselyemmag, 4 K 10.— per 1 kg.

idei termésh sárgarépamag 4 K 15.— per 1 kg.

Weisz Dezső, Makó.

Sürgöncim. WEISZ DEZSŐ, MAKÓ.

Viszontelárusítók

ügynökök, hízalók, vásárosok se'jemmel himz tt, legszebb

háziáldásokat

kaphatnak minden nyelven, passepartout val, 42 : 52 cm. nagyságban.

Hugo Jellinek himzőgyár, Wien, VII. Lindeng. 55.

Hus

hiány nincs, ha házi-nyulakat tenyészt! Ezen igénytelen állatok tartása mibe sem kerül, legkisebb helyen egy ládában tenyészíthetők. Husa finom zamatos tőpdu, jobb a borjúhúsnál. — Tanulságos érdekes árjegyzéket 20 fillér bélyeg ellenében küld

„AURORA“ fajlítottalep Rákoszentmihály.

Valódi szegedi garantált vegytiszta

Paprika

kapható

Pály Testvérek részv.-társaság cégnél Szeged.

Vidéki megrendelések pontosan eszközölnetnek, utánvétellel.

Elsőrendű fajtiszta,

nemesített

Gyümölcsfák

jutányos áron kaphatók

Hoffmann Ignác, Szeged,

Ujszegedi mintagyümölcsfaiskolájában.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.